

Перелік відомостей, що становлять службову інформацію: труднощі складання та доступу

Оксана Ількова

Кафедра історії та документознавства
Національний авіаційний університет
Київ, Україна
kseniailkova@gmail.com

Abstract. *The study analyzes the main provisions of current legislation in terms of restricting access to information, focuses on the errors of assigning public information to the official and the issue of creating lists of information that constitute official information.*

Keywords: information with limited access, public information, official information, three-part test, list of information constituting official information.

Редакція Закону України “Про інформацію” до 2011 року містила тільки два види інформації з обмеженим доступом: конфіденційну і таємну. Для обмеження доступу до інформації, якою володіють суб’єкти владних повноважень застосовувалось поняття “конфіденційна інформація, що є власністю держави”. У новій редакції зазначеного закону [3], а також в Законі України “Про доступ до публічної інформації” [1] розпорядникам інформації прямо заборонено відносити інформацію до конфіденційної, відповідно зазначений термін відсутній, і запроваджується новий вид інформації з обмеженим доступом – службова інформація. Закон України [3] дав вичерпне визначення поняттю “службова інформація” і зобов’язав застосовувати “трискладовий тест” як при віднесенні відомостей до службової інформації, так і при наданні доступу до неї. Аналізуючи, можна сказати, що частина закритої раніше інформації, яка тепер не підпадає під визначення службової, з набуттям чинності цього закону стала відкритою. Це підтвердження і подальше утвердження ключового принципу регулювання у сфері

доступу до публічної інформації – презумпції відкритості інформації, що вимагає перегляду усіх документів, які до набуття чинності згадуваним законом отримали гриф “ДСК”, на предмет відповідності новим вимогам.

Органи державної влади та місцевого самоврядування, інші суб’єкти владних повноважень, складають і затверджують [1], перелік відомостей, що становлять службову інформацію (далі – Перелік). Перелік документів всіх інших типів інформації з обмеженим доступом (конфіденційна, таємна) визначені у ряді законодавчих актів [2, 3], таким чином, це окремі переліки і їм не може присвоюватись гриф “ДСК”. Віднесення інформації до службової завжди має тимчасовий характер [1]. У сучасниках практиках розпорядниками інформації Перелік може використовуватися для автоматичної відмови в доступі до інформації і часто містить види інформації, яка не може бути службовою [8].

З огляду на вимогу чинного законодавства, викликає крайнє занепокоєння кількість некоректно поданих назв складених суб’єктами владних повноважень Переліків, приклади найпоширеніших помилок наведено в Табл. 1

Таблиця 1. Недогляди при складанні Переліків

Перелік відомостей, що містять службову, таємну і конфіденційну інформацію	Надання неправомірної назви
Перелік відомостей, що містять службову і конфіденційну інформацію	Надання неправомірної назви

Перелік відомостей, що містять конфіденційну інформацію, що є власністю держави	Надання неправомірної назви
Перелік відомостей з обмеженим доступом	Надання неправомірної назви
Перелік відомостей, що містять не публічну інформацію	Надання неправомірної назви
Перелік інформації, якій надається гриф ДСК	Надання неправомірної назви

Отже, можна констатувати, що реалізація Закону [1] наражається на певні труднощі організаційно-правового характеру [5, 6, 7]. Тому нагальною потребою виступає об'єктивний аналіз наявних проблем, моніторинг обмеження доступу до інформації органами влади, на підставі віднесення її до службової. В основу сукупності параметрів моніторингу варто покласти такі вимоги [4]:

1. Назва органу влади.
2. Чи затверджений Перелік?
3. Коли був затверджений Перелік?
4. Чи застосовувався трискладовий тест при віднесенні інформації до службової? (протокол)
5. Хто застосовував трискладовий тест (посади)? (протокол)
6. Чи є обґрунтування віднесення інформації до службової? (протокол)
7. Чи визначено в посадовій інструкції відповідальної особи (осіб) за забезпечення доступу до публічної інформації право застосовувати трискладовий тест до інформації, яка вже віднесена до службової, з метою надання її на запит?

Аналіз Переліків потрібно здійснювати відповідно до таких параметрів [4]:

1. Структура переліку: Загальний список; Розбитий на тематичні блоки; Відповідає статті 9 Закону [1].
2. Аналіз переліку на предмет наявності в ньому категорій відомостей, які становлять конфіденційну інформацію (наявні чи відсутні).

3. Аналіз переліку на предмет наявності в ньому категорій відомостей, які становлять таємну інформацію (наявні чи відсутні).
4. Аналіз переліку на предмет наявності в ньому категорій відомостей, що є безумовно відкритими.

Очевидно, що нагальним є питання утворення дієвого механізму незалежного державного нагляду за реалізацією вимог [1, 3]. У підсумку варто зауважити, що доступ до публічної інформації є одним із ключових механізмів, який допомагає здійснювати ефективний контроль органів влади і рухатися до відкритого і підзвітного управління державою.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Закон України “Про доступ до публічної інформації” №2939-VI від 13.01.2011. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17> (дата звернення 12.05.2020)
- [2] Закон України “Про державну таємницю” №3855-XII в редакції від 13.02.2020. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12> (дата звернення 12.05.2020)
- [3] Закон України “Про інформацію” в редакції №2938-VI від 13.01.2011. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12> (дата звернення 12.05.2020)
- [4] О.Л. Огданська, В.В. Таран, В.В. Щербаченко “Службова інформація: порядок віднесення та доступу”, Київ: Центр політичних студій та аналітики, 2014, с.48-56.
- [5] Перелік службової інформації URL <https://www.vmr.gov.ua/default.aspx> (дата звернення 11.05.2020)
- [6] Перелік відомостей, що становлять службову інформацію URL <https://www.zoda.gov.ua> (дата звернення 11.05.2020)
- [7] Перелік інформації з обмеженим доступом URL <http://kiptivska.gromada.org.ua> (дата звернення 11.05.2020)
- [8] Перелік відомостей, що становлять службову інформацію URL <http://ks-rda.gov.ua> (дата звернення 11.05.2020).